

مرجع تصویب: ستاد کل نیروهای مسلح
شماره ویژه نامه: ۱۴۷۹

شنبه، ۶ آذر ۱۴۰۰

سال هفتاد و هفت شماره ۲۲۳۳۹

نظام عملیاتی پدافند زیستی کشور

۱۴۰۰/۰۸/۱۱

شماره ۱۶۰/۱/۲۱۸۳

«مسئله پدافند غیرعامل مسکن بسیار مهمی است و حرورزی که می گذرد بر امنیت پدافند غیرعامل افزوده می شود، یعنی تهدیدهای تهاجم دشمن به نحوی است که پدافند و مقابل آن باید قالب پدافند غیرعامل کلا پیچیده و مهم و علمی و همه جانبه است.»

مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مد ظله العالی) - ۱۳۹۷/۰۸/۰۶

«... در دفاع، ملت باید پیکر یک کل دارد و پنج چیز دیگری تأثیر می گذارد، این یک و جمهوری اسلامی خود را آماده کند می دارد و آگاهی خود را حفظ می کند این هم نکته دوم، برده نگاه های جمهوری اسلامی از وزارت دفاع، سازمان های ارتش و سپاه و دیگر دستگاه های مختلف باید این را بعنوان یک دستورالعمل بشانند و آگاهی را روز به روز افزایش دهند.»

مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مد ظله العالی) در دیدار با فرماندهان و مسئولین ارتش جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۴/۱/۳۰

وزیر محترم کشور

وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

رئیس محترم کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی

معاون محترم هماهنگ کننده ستاد کل نیروهای مسلح

رئیس محترم سازمان پدافند غیرعامل کشور

پنجاه و ششمین جلسه کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور به استناد ماده ۸ اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مد ظله العالی) در تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۰ تشکیل و نظام عملیاتی پدافند زیستی کشور موضوع ماده نه اساسنامه، پیشنهادی آن سازمان را بررسی و به شرح زیر تصویب نمود:

نظام عملیاتی پدافند زیستی کشور

با توجه به رویکردهای استکبار جهانی و برخی از دشمنان در استفاده از عوامل زیستی و احتمال وقوع تهدیدات متصور ناشی از آن و همچنین تجربه شیوع اپیدمی‌ها و پاندمی‌های گذشته، نشان داد که ضروری است کلیه دستگاه‌های لشکری و کشوری به‌منظور افزایش توان دفاع زیستی کشور با ساماندهی ساختارهای عملیاتی پدافند زیستی و مدیریت یکپارچه و منسجم با فرماندهی واحد، جهت مقابله با این‌گونه تهدیدات اقدام نمایند؛ بدین منظور طراحی مدل کلی دفاع زیستی کشور که به ایجاد هم‌افزایی و بکارگیری تمام ظرفیت‌های موجود، ایجاد ظرفیت‌های جدید و یکپارچه‌سازی آن‌ها در مواجهه با تهدیدات زیستی می‌پردازد در دستور کار سازمان پدافند غیرعامل کشور قرار گرفت.

نظام عملیاتی پدافند زیستی پیش‌رو، براساس اسناد، ساختار و سازمان دستگاه‌های کشوری و لشکری، تجربیات و اقدامات انجام شده در برابر حوادث و رخداد‌های زیستی و به‌منظور پیش‌گیری و مقابله با تهدیدات زیستی دشمن در حوزه‌های شش‌گانه زیستی (انسان، دام، نباتات، غذا و دارو، آب، محیط زیست و منابع طبیعی) تهیه و مورد اجرا قرار می‌گیرد.

ماده ۱- تعاریف و اختصارات

(۱) **کمیته دائمی:** کمیته‌ی دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور

(۲) **سازمان:** سازمان پدافند غیرعامل کشور

(۳) **شورای عالی پدافند زیستی:** ستاد ملی مقابله با کرونا موضوع مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۴ شورای عالی امنیت ملی ج.ا.ا.

(۴) **قرارگاه پدافند زیستی:** قرارگاه عملیاتی پدافند زیستی کشور در تابعیت شورای عالی پدافند زیستی مسئولیت سازماندهی و بکارگیری ظرفیت‌های عملیاتی ملی، دستگاهی، استانی و شهرستانی با مشارکت و هم‌پاری نهادهای مردم‌محور در حوزه پدافند غیرعامل و مدیریت بحران‌های زیستی و هماهنگی و تعامل بخش‌های کشوری و لشکری را برعهده دارد.

(۵) **پدافند زیستی:** به مجموعه‌ای از تدابیر و اقدامات اعم از؛ رصد و پایش تهدیدات و مخاطرات زیستی، تشخیص و اعلام وضعیت‌های زیستی، تعیین دارایی‌ها و سرمایه‌های زیستی کشور، سطح‌بندی و طبقه‌بندی آنها، کشف و شناسایی نقاط ضعف و آسیب‌پذیری زیرساخت‌های زیستی، تعیین حریم زیرساخت‌ها، صنایع و مراکز زیستی، آموزش، تمرین و رزمایش‌های زیستی، مدیریت، پشتیبانی، تامین تجهیزات مناسب جهت مقابله و انجام اقدامات در مخاطرات زیستی اعم از تحدید منطقه، رفع آلودگی، امداد، نجات و درمان مصدومین زیستی، پاکسازی و بازیابی منطقه آلوده، تخلیه و اسکان اطلاق می‌شود.

(۶) **نظام عملیاتی پدافند زیستی:** مجموعه تدابیر و اقدامات پدافند زیستی متشکل از تعیین نقش‌ها، نظامات، وظایف و روابط و نحوه تعامل بخش‌های مختلف عملیات پدافند زیستی، مسئولیت دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، چگونگی تحقق اهداف و اجرای مأموریت درحوزه پدافند زیستی در سطوح مختلف عملیاتی در برابر تهدیدات زیستی می‌باشد.

(۷) **تهدید زیستی:** هر نشانه، رویداد یا اتفاق زیستی که به صورت طبیعی یا غیرطبیعی و عمدی توانایی و احتمال تضعیف یا نابودی سرمایه‌های زیستی یا اختلال در اقتصاد و امنیت کشور را از طریق به خطر انداختن یا تخریب و نابودی سرمایه‌های زیستی در حوزه‌های شش‌گانه (انسان، دام، نباتات، غذا و دارو، آب، محیط زیست و منابع طبیعی) داشته و سلامت، امنیت و اقتصاد جامعه را به خطر اندازد.

(۸) **جنگ زیستی:** به مفهوم استفاده هدفمند و عامدانه از سلاح‌ها یا عوامل زیستی، با منشأ مشخص (کشور متخاصم) یا نامشخص و وقوع بحران‌های زیستی دارای پیامدهای احتمالی فراگیر نظیر تلفات گسترده جمعیتی یا ترکیب با تهدیدات امنیتی و اقتصادی و بروز پیک بحران زیستی با میزان وسعت در سطح ملی (اپیدمی) یا جهانی (پاندمی) که منجر به مخاطره افتادن مولفه‌های اصلی امنیت ملی کشور گردد.

(۹) **عوامل زیستی:** به موجودات زیستی به ویژه میکروارگانیسم‌ها (ویروس، باکتری، قارچ، انگل، پرپون) یا مواد سمی مشتق شده از آنها که بصورت طبیعی یا غیرطبیعی مانند دستکاری ژنتیکی توانایی ایجاد بیماری یا مرگ در انسان، حیوانات، گیاهان و آسیب به محیط زیست را داشته باشد، اطلاق می‌شود.

۱۰) سلاح زیستی: عوامل زیستی طبیعی یا دستکاری شده (مهندسی ژنتیک) هستند که قابلیت‌های آنها به نفع اهداف تعیین شده مسلح شده‌اند؛ این نوع سلاح‌های زیستی با تجهیزات و ابزارهای مختلف نظامی یا غیرنظامی شلیک، پرتاب و منتشر می‌شوند.

۱۱) بیوتروریسم: هرگونه اقدام تروریستی با استفاده از عوامل زیستی علیه فرد، گروه و جمعیت خاصی که با هدف نابودی و یا ایجاد ترس و وحشت در جامعه توسط تروریست‌ها و گروه‌های مشابه با انگیزه‌های سیاسی، اعتقادی و نژادی صورت می‌گیرد.

۱۲) آگروتروریسم: استفاده از عوامل و سلاح‌های زیستی علیه دام، حیوانات، نباتات، گیاهان، مرکبات و سایر محصولات کشاورزی به منظور گذاشتن اثر سوء یا نابودی محصولات کشاورزی و اقتصاد کشور توسط تروریسم (دولتی و غیردولتی) را آگروتروریسم یا تروریسم کشاورزی گویند.

۱۳) دستگاه اجرایی: کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم تصریح و یا ذکر نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند.

ماده ۲- مبانی استنادی

۱) تدابیر و رهنمودهای مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مدظله العالی)

۲) سیاست‌های کلی نظام در موضوعات پدافند غیرعامل و سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - ماده ۵۸

۴) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران - بند (ر) ماده ۷۴

۵) اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور - ماده ۱۰

۶) قانون تشکیل شورای امنیت کشور

۷) قانون مدیریت بحران کشور

۸) طرح جامع میکروبی کشور به شماره ۳۷۲ - ۳۲۸/۲۰۷/۳ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۲۳

۹) بند ۲ آئین‌نامه اجرایی آن مصوب شورای عالی امنیت ملی ۵۵۸/۳۳۸/۲۰۷/۴ مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۰۹

۱۰) مصوبه شورای عالی امنیت ملی ج.ا.ا مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۴ مبنی بر تشکیل ستاد ملی مقابله با کرونا

۱۱) سند راهبردی پدافند زیستی کشور

ماده ۳- حوزه شمول

دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان‌های لشکری و سایر سازمان‌ها و نهادهای عمومی دولتی و غیردولتی و شرکت‌های خصوصی و اتحاد مردم را در بر می‌گیرد.

ماده ۴- هدف

تدوین نظام تصمیم‌گیری، فرماندهی، مدیریت عملیاتی و اجرایی پدافند زیستی در سطوح عملیاتی و تعیین نقش‌ها و وظایف و روابط اجرایی با ایجاد حداکثر هماهنگی و هم‌افزایی در استفاده از منابع ملی، استانی و شهرستانی.

ماده ۵- منظور

۱) صیانت از مردم، سرمایه‌های انسانی و سرمایه‌های زیستی در برابر تهدیدات زیستی،

۲) ارتقاء آمادگی و تاب‌آوری جامعه و زیرساخت‌ها در برابر تهدیدات زیستی دشمن و پیامدهای آن،

۳) بسیج منابع ملی و بکارگیری بهینه از امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی به‌منظور ارتقاء توان مقابله و اقدام به‌موقع به پیامد تهدیدات و مخاطرات زیستی،

۴) تعیین و تبیین وظایف وزارتخانه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و سازمان‌های ذی‌ربط و نقش‌کنش‌گران (کشوری، لشگری، مردم‌نهاد، بخش خصوصی) و تبیین نحوه ارتباطات و تعامل آنها در عملیات پدافند زیستی،

ماده ۶ - تهدیدات و مخاطرات

تهدیدات و مخاطرات زیستی زیر برای نظام عملیاتی پدافند زیستی مفروض می‌باشند:

الف) جنگ زیستی علیه کشور،

ب) تهدیدات امنیتی و نظامی دشمن به زیرساخت‌ها، آزمایشگاه‌ها و مراکز بهداشتی، درمانی، زیستی و ژنتیکی،

پ) اقدامات تروریستی زیستی (بیوتروریسم و آگروتروریسم)،

ت) اپیدمی (فراگیری) بیماری و یا پاندمی (فراگیری جهانی) بیماری با منشاء نامشخص،

ماده ۷- مأموریت عملیاتی پدافند زیستی

قرارگاه پدافند زیستی با سازماندهی و بکارگیری ظرفیت‌های عملیاتی ملی، دستگاهی، استانی و شهرستانی و با مشارکت و همیاری نهادهای مردم‌محور، در جهت مصون‌سازی و مقابله با پیامدهای زیستی، مأموریت‌های زیر را از طریق دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، راهبری و بر اجرای آن نظارت می‌کند؛

۱) دیده‌بانی زیستی؛ رصد و پایش، تحلیل و تشخیص و هشدار تهدیدات زیستی و اشراف اطلاعاتی بر تهدیدات زیستی،

۲) ارتقاء آمادگی پدافند زیستی با طرح‌های عملیاتی، آموزش، مهارت (عمومی و تخصصی) تمرین و رزمایش‌ها،

۳) بروزرسانی، ساماندهی، تقویت و توسعه نظامات عملیاتی پدافند زیستی سازماندهی‌شده و نهادینه شده، سلسله‌مراتبی و یکپارچه در کشور،

۴) سازماندهی نیروی متخصص پشتیبان، ذخیره و احتیاط پدافند زیستی،

۵) پاسخ و مقابله با رخداد‌های زیستی در زمان طلایی (اضطراری و جامع) در مقیاس منطقه‌ای، ملی و چند کشوری،

۶) پشتیبانی پدافند زیستی، تقویت عمل‌کلی و حفظ ذخایر راهبردی،

۷) ارتقاء ظرفیت‌های آموزشی، پژوهشی، تحقیقاتی و آزمایشگاهی کشور در حوزه پدافند زیستی،

۸) دفاع حقوقی در برابر تهدیدات زیستی، تنظیم قوانین و مقررات داخلی و خارجی،

۹) اجرای عملیات پدافند زیستی برابر چرخه عملیاتی پدافند زیستی (پیوست ۱)

ماده ۸- راهبردهای عملیاتی پدافند زیستی

۱) رصد و مراقبت دائمی از تحولات و تهدیدات زیستی در مقیاس جهانی و منطقه‌ای و ملی در جهت اجتناب از غافلگیری راهبردی در اپیدمی‌ها و پاندمی و اعلام هشدار به‌موقع و ردیابی، پیگیری و تشخیص منشاء و نوع تهدیدات زیستی علیه کشور با مشارکت دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی و قرارگاه پدافند زیستی کشور (اشراف اطلاعاتی)

۲) پیاده‌سازی طرح‌ها و برنامه‌های عملیاتی پدافند زیستی در مقیاس منطقه‌ای و ملی با بکارگیری تمام ظرفیت‌های کشوری و لشکری و مردمی و برنامه عملیاتی پدافند زیستی در مقیاس چند کشور همسایه مبتنی بر دیپلماسی دفاعی منطقه‌ای (نظام دفاع ملی و بین‌المللی زیستی)

۳) پیاده‌سازی نظام دیده‌بانی زیستی از طریق ایجاد و راه‌اندازی سامانه‌ها و شبکه‌های پایش، هشدار، آشکارسازی و تشخیص در سطوح ملی، منطقه‌ای، استانی و شهرستانی و محلی (نظام دیده‌بانی زیستی)

۴) مصون‌سازی، ارتقاء پایداری، امنیت، حفاظت و کاهش آسیب‌پذیری سرمایه‌ها و زیرساخت‌های حیاتی، حساس و مهم در برابر تهدیدات زیستی با:

- تقویت و توسعه بهداشت عمومی، فردی و محیط و ساماندهی نظام پیشگیری و مصونیت‌بخشی،

- طرح‌های خودحفاظتی زیستی متناسب با هر زیرساخت،

۵) حفظ و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی پدافند زیستی برای کنترل، پاسخ، نظارت، ارزیابی و مدیریت صحنه رخدادهای زیستی از طریق آموزش و افزایش مهارت‌های عمومی و تخصصی، تجهیز و تقویت تیم‌های عملیاتی و توسعه شبکه‌ها و آزمایشگاه‌های تشخیص عوامل زیستی **(نظام آمادگی و پاسخ)**

۶) ارتقاء فرهنگ و آموزش‌های پدافند زیستی در کشور از طریق دوره‌های آموزشی بهداشت عمومی و بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌ای مراکز و نهادهای فرهنگی و سازمان‌های ذی‌ربط در سطوح ملی، استانی و شهرستانی **(نظام آموزش بهداشت)**

۷) ارتقاء و تقویت نظام سلسله مراتبی بهداشت و درمان از طریق تجهیز، هوشمندسازی و توسعه بهینه شبکه‌های بهداشتی در سطح جامعه و بروزرسانی تجهیزات و سامانه‌های تخصصی درمان **(نظام بهداشت و درمان)**

۸) واکنش سریع در عملیات پدافند زیستی و تحدید موثر، به‌موقع و سریع مناطق آلوده در رخدادهای زیستی با بکارگیری ظرفیت‌های مرتبط، یکپارچه‌سازی اقدامات و هماهنگی بین دستگاه‌های ذی‌نقش **(نظام قرنطینه و محدودسازی)**

۹) حفظ و تقویت ظرفیت احتیاط ذخایر راهبردی و پشتیبانی تجهیزاتی (عمومی و تخصصی) از عملیات پدافند زیستی از طریق تامین و انبارش تجهیزات ضروری و حیاتی با یکپارچه‌سازی، هماهنگی و بکارگیری توانمندی‌های ملی، استانی، شهرستانی و دستگاهی متناسب با تهدیدات زیستی **(نظام پشتیبانی)**

۱۰) خوداتکایی و خودکفایی در صنعت غذا و دارو - واکسن، فرآورده‌های خونی و تجهیزات سلامت‌محور- از طریق بومی‌سازی صنعت پدافند زیستی کشور **(نظام غذا و دارو)**

۱۱) ارتقاء اعتماد عمومی از طریق نظام نهادینه شده اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی **(نظام اطلاع‌رسانی و آرامش‌بخشی)**

۱۲) گسترش علوم و فنون مرتبط با پدافند زیستی در دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی کشور **(نظام آموزش پدافند زیستی)**

۱۳) ارتقاء نظام مدیریت و ذخیره‌سازی اطلاعات ژنتیکی و ذخایر زیستی با آمن‌سازی و یکپارچه‌سازی سامانه‌ها و شبکه‌های ذخیره اطلاعات پدافند زیستی **(نظام مدیریت و ذخیره‌سازی اطلاعات زیستی)**

۱۴) بسیج منابع انسانی و استفاده از ظرفیت نخبگان به‌عنوان نیروهای احتیاطی - عملیاتی در تهدیدات و مخاطرات زیستی و بهره‌مندی از کلیه توانمندی‌ها و قابلیت‌های موجود تخصصی و غیرتخصصی در راستای تقویت تاب‌آوری اجتماعی و روانی جامعه **(نظام بسیج منابع انسانی)**

۱۵) ارتقاء نظام غربالگری و ردیابی موثر، مستمر، پویا و هوشمند فرایندها و تجهیزات در زمان تشخیص تهدیدات زیستی با بکارگیری تمام ظرفیت‌های موجود **(نظام غربالگری)**

۱۶) دفاع حقوقی از پیامدهای مخاطرات زیستی با منشاء تهدیدات دشمن در مجامع بین‌المللی با دیپلماسی فعال و پویا و در مقیاس ملی با تنظیم مقررات و الزامات پدافند زیستی و مقررات بازدارنده لازم

(نظام دفاع حقوقی بین‌المللی)

ماده ۹- سطوح عملیاتی پدافند زیستی

سطوح عملیاتی پدافند زیستی (الف) شهرستانی (ب) استانی (پ) منطقه‌ای (ت) ملی به شرح زیر دسته‌بندی می‌شود:

(۱) **شهرستانی:** به سطحی از عملیات پدافند زیستی که برای مخاطرات زیستی با پیامد محدود به یک شهرستان طرح‌ریزی شده و منابع و ظرفیت‌های شهرستان، توان اجرای آن را داشته باشد، اطلاق می‌گردد.

(۲) **استانی:** به سطحی از عملیات پدافند زیستی که برای مخاطرات زیستی با پیامد در حد چند شهرستان در یک استان طرح‌ریزی شده و منابع و ظرفیت‌های یک استان توان اجرای آن را داشته باشد، اطلاق می‌گردد.

(۳) **منطقه‌ای:** به سطحی از عملیات پدافند زیستی که برای مخاطرات زیستی با پیامد در حد یک یا چند استان طرح‌ریزی شده و منابع و ظرفیت‌های یک منطقه (چند استان) توان اجرای آن را داشته باشد، اطلاق می‌گردد.

(۴) **ملی:** به سطحی از عملیات پدافند زیستی که برای مخاطرات زیستی با پیامد در حد کل کشور طرح‌ریزی شده و نیازمند منابع و ظرفیت‌های ملی برای اجرای آن باشد، اطلاق می‌گردد. در صورت نیاز از ظرفیت‌های فراملی برای پاسخ به این مخاطرات استفاده می‌شود.

ماده ۱۰- وضعیت‌های عملیاتی

تعیین وضعیت‌های عملیاتی قرمز، نارنجی، زرد و سفید و اعلام شروع و خاتمه عملیات پدافند زیستی به ترتیب زیر انجام می‌شود: (تشریح وضعیت‌ها در پیوست ۲)

(۱) با وقوع تهدید یا حادثه زیستی در قلمرو یک شهرستان فرماندار با اعلام وضعیت، ضمن اطلاع‌رسانی به استاندار قرارگاه پدافند زیستی شهرستان را تشکیل می‌دهد.

(۲) در صورتی که فرماندار شدت حادثه یا بحران را فراتر از ظرفیت شهرستان محل وقوع حادثه تشخیص دهد و یا همزمان چند شهرستان درگیر حادثه زیستی گردند، استاندار، قرارگاه پدافند زیستی استان را تشکیل می‌دهد و وضعیت عملیاتی را اعلام می‌کند.

(۳) در صورتی که استاندار شدت و میزان حادثه یا بحران را فراتر از ظرفیت پاسخ استان محل وقوع حادثه تشخیص دهد و یا همزمان چند استان درگیر حادثه زیستی گردند شورای عالی امنیت ملی، قرارگاه را فعال و وضعیت عملیاتی را اعلام می‌کند.

تبصره ۱: در جنگ زیستی، تعیین وضعیت‌های عملیاتی براساس ابلاغیه شورای عالی امنیت ملی برعهده ستاد کل ن.م می‌باشد.

تبصره ۲: ضوابط و الزامات قرنطینه‌های بهداشتی براساس شاخص‌ها و آمارهای حین وقوع مخاطرات زیستی قابل تنظیم و تغییر بوده و عملیاتی می‌گردد.

ماده ۱۱- تدبیر عملیاتی

قرارگاه‌های پدافند زیستی کشور در سطوح شهرستانی، استانی و ملی - منطقه‌ای در راستای سیاست‌ها و راهبردهای پدافند غیرعامل با بسیج و سازماندهی ظرفیت‌های دستگاه‌های اجرایی، ساختارهای مردم‌نهاد و ظرفیت‌های کمکی نیروهای مسلح در جهت مصون‌سازی و مقابله با تهدیدات زیستی و کاهش و مدیریت پیامدهای آن اقدامات خود را در چهار مرحله قبل، در آستانه، حین و بعد از تهدید و با رویکردهای پیش‌بینانه، پیش‌گیرانه، پیش‌کنش‌گرانه و مقابله به شرح زیر هدایت، راهبری، پشتیبانی، اجرا و نظارت می‌کنند:

الف - اقدامات رویکرد پیش‌بینانه

(۱) بررسی و ارزیابی سوابق، شواهد و قرائن، روندها و فرآیندهای تهدیدات، مخاطرات و جنگ‌های زیستی، اپیدمی‌ها، پاندمی‌ها و نحوه مدیریت در سطوح ملی و فراملی،

(۲) ایجاد، تقویت و توسعه ذخایر احتیاط راهبردی دارو، واکسن، خون، تجهیزات، مواد و فرآورده‌های زیستی،

(۳) پژوهش، آموزش و ارتقاء مهارت تخصصی نیروهای عملیاتی،

(۴) سازماندهی تیم‌های مقابله و پاسخ به مخاطرات زیستی از سازمان بسیج، جمعیت هلال‌احمر، سازمان فوریت‌های پزشکی (اورژانس پزشکی)، نیروی انتظامی، سازمان آتش‌نشانی و سایر،

(۵) سناریوپردازی و شبیه‌سازی تهدیدات،

ب - اقدامات رویکرد پیش‌گیرانه

(۱) ایجاد بانک جامع اطلاعاتی شامل نیروی انسانی متخصص، مراکز درمانی و تشخیصی، مراکز پشتیبانی‌کننده و سایر،

(۲) طراحی و تدوین آموزش‌های عمومی و تخصصی برای آحاد جامعه، نهادهای مدنی، صنایع و سایر از طریق رسانه‌های گروهی و صدا و سیما و شبکه‌های مجازی اجتماعی،

(۳) طرح‌ریزی سناریوهای محتمل، شبیه‌سازی، تمرین و رزمایش در سطوح و وضعیت‌های مختلف عملیاتی پدافند زیستی،

(۴) بروز رسانی زیرساخت‌های رصد، پایش، آشکارسازی، تشخیص و محدودسازی عوامل زیستی نوظهور،

(۵) برنامه‌ریزی استفاده از تمامی ظرفیت‌های کشوری، لشگری و مردم‌نهاد در عملیات پدافند زیستی (ظرفیت یک به سه)

(۶) تهیه و اجرای طرح خودحفاظتی زیستی در دستگاه‌های اجرایی براساس سناریوهای تعیین‌شده و تمرین و رزمایش آن،

ج - اقدامات رویکرد پیش‌کنش‌گرانه

(۱) ایجاد سامانه‌ها و شبکه‌های پایش، تشخیص و شناسایی تهدیدات زیستی و فعال‌سازی و راه‌اندازی مرکز فرماندهی و کنترل تهدیدات زیستی،

(۲) هشدار پیش‌دستانه و سریع و افزایش سرعت‌عمل در اطلاع‌رسانی عمومی،

(۳) تعیین و اعلام وضعیت عملیات پدافند زیستی کشور،

(۴) مقابله با عملیات روانی در جنگ ترکیبی زیستی - سایبری،

(۵) تحدید و تشدید در رعایت نظم و برقراری امنیت،

(۶) آرامش‌بخشی و اطلاع‌رسانی، آگاهی‌بخشی و کنترل افکار عمومی و جامعه،

(۷) تمرین و رزمایش طرح‌های خود حفاظتی،

د - اقدامات رویکرد مقابله

(۱) مدیریت صحنه عملیات پدافند زیستی در وضعیت‌های مختلف با ایجاد هماهنگی فیمابین دستگاه‌های اجرایی و یگان‌های جنگ نوین نیروهای مسلح در استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها،

(۲) کنترل و کاهش پیامدهای ناشی از وقوع تهدیدات زیستی با محدودسازی، قرنطینه، کنترل منطقه آلوده و رفع آلودگی اولیه (فردی، تجهیزاتی و محیطی)

(۳) کشف و شناسایی عوامل زیستی و نمونه‌برداری،

(۴) امداد و نجات، انتقال، اسکان و استقرار در مناطق آمن (پناهگاه زیستی - بیمارستان صحرایی) و درمان مصدومین،

۵) اصلاح و روزآمد کردن ضوابط و مقررات با مستندسازی، ثبت سوابق و درس‌آموخته‌ها،

۶) تقویت نقاط آسیب‌پذیر در همه ابعاد با بازیابی، بازسازی و بازتوانی پیامدهای ناشی از مخاطرات زیستی،

ماده ۱۲- روابط و مسئولیت‌ها

۱) راهبری، سیاست‌گذاری و هدایت کلی اقدامات مقابله با تهدیدات و مخاطرات زیستی و پیامدهای ناشی از آن در سطح ملی برعهده رئیس جمهور و رئیس شورای عالی امنیت ملی ج.ا.ا می‌باشد.

۲) قرارگاه عملیاتی پدافند زیستی کشور با فرماندهی وزیر کشور و جانشینی رئیس سازمان تشکیل می‌شود، دبیر قرارگاه پدافند زیستی، حسب نوع تهدید از دستگاه اجرایی ذی‌ربط انتخاب می‌شود.

۳) سازمان مسئولیت رصد و پایش، راهبری، طرح‌ریزی، ارتقاء آمادگی، آموزش، کنترل و نظارت، رزمایش و حصول اطمینان از آمادگی‌های عملیاتی پدافند زیستی کشور را برعهده دارد.

۴) استاندار، فرمانده قرارگاه پدافند زیستی در استان بوده و مدیریت، راهبری و هدایت، کنترل، پشتیبانی، راهبری مصون‌سازی و مدیریت مخاطرات زیستی در سطح استان را برعهده دارد.

۵) فرماندار، فرمانده قرارگاه پدافند زیستی در شهرستان بوده و مدیریت، راهبری و هدایت، کنترل، پشتیبانی، راهبری مصون‌سازی و مدیریت مخاطرات زیستی در سطح شهرستان را برعهده دارد.

تبصره ۱: سازمان‌های نیروهای مسلح در چارچوب سیاست‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی ستادکل نیروهای مسلح با هماهنگی سازمان موظف به همکاری با قرارگاه پدافند زیستی در سطوح ملی، استانی و شهرستانی هستند.

تبصره ۲: دستورالعمل‌های موردنیاز در چارچوب نظام عملیاتی پدافند زیستی کشور توسط سازمان، تنظیم و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۳- وظایف دستگاه‌های اجرایی

۱) وزارت کشور موظف است:

الف - نسبت به تقویت مرزبانی زیستی کشور - موضوع مصوبه شماره ۱۶۰/۱/۹۹۹ مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷ کمیته دائمی پدافند غیرعامل - در حوزه‌های دیده‌بانی زیستی، بررسی و شناسایی و کنترل تهدیدات و آسیب‌های زیستی در مرزها و کنترل عوامل زیستی تهدیدزا در ورود و خروج مرزها و گسترش و تعمیم همکاری‌های مشترک با کشورهای همسایه و مانند آن بر اساس ساختار سلسله مراتبی کشوری و در حوزه نیروهای مسلح از طریق ستادکل ن.م اقدام کند.

ب - در چارچوب شورای امنیت کشور (شاک) و در تعامل و هماهنگی با ستادکل ن.م، نسبت به انتظام امور و تامین امنیت مالی و جانی مردم و سازمان مورد هدف تهدیدات زیستی اقدام کند.

پ - با همکاری نیروی انتظامی، وزارت راه و شهرسازی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات سازوکارهای لازم برای اعمال مدیریت تردد در شهرها و روستاهای منطقه آسیب‌دیده (قرنطینه بهداشتی) در برابر مخاطرات زیستی را اتخاذ و اجرا کند.

۲) وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی موظف به اجرای اقدامات در ۲ محور زیر است؛

الف - زیرساخت‌های پدافند زیستی در بخش بهداشت و درمان

- سازماندهی و بازمهندسی مرکز کنترل، مدیریت و پیشگیری بیماری‌ها^۱ CDC و نظام دیده‌بانی و پاسخ سریع به تهدیدات زیستی

- سازماندهی و ارتقاء مرکز عملیاتی مقابله با تهدیدات زیستی و ارتباط با سازمان EOC^۲

- سازماندهی و شبکه‌سازی آزمایشگاه‌های تشخیص تهدیدات زیستی متناسب با سطح تهدیدات و ارتقاء ظرفیت‌های موجود،

- بازمهندسی نظام تحقیق، طراحی، تولید، توزیع و ذخیره واکسن متناسب با تهدیدات حوزه واکسن،
- ساماندهی و کنترل آمادی ذخایر مناسب غذا و دارو، واکسن، سرم و تجهیزات بهداشتی - درمانی متناسب با شرایط عملیاتی،
- تدوین برنامه ملی محدودسازی و قرنطینه بهداشتی با پیش‌بینی زیرساخت‌ها و فضاهای لازم و برنامه عملیاتی،

۱ - Center for Diseases Control & prevention

۲ - Emergency Operation Center

- تدوین برنامه ملی ارتقاء ظرفیت بیمارستان‌ها و مراکز درمانی (یک به سه) برای توسعه در شرایط اضطراری و تمرین و مانور و حفظ آمادگی دائمی،
- ارتقاء ظرفیت‌های مرزبانی زیستی و اقدامات تشخیصی کنترلی، بهداشتی و درمانی در مرزهای کشور با نهادهای ساز و دائمی کردن آن،
- ارتقاء ظرفیت‌های کشور در راستای تقویت ایمنی و امنیت غذا و تغذیه،

ب - ارتقاء عملیاتی و واکنش به تهدیدات زیستی

- طراحی و تدوین طرح‌های عملیاتی پاسخ پدافند زیستی دستگاه ذی‌ربط در چارچوب نظام عملیاتی،
 - آموزش مدیران و مسئولین پاسخ در طرح عملیاتی و استمرار آن با اجرا و نظارت دوره‌ای،
 - تامین تجهیزات موردنیاز عملیات و واکنش به تهدیدات زیستی و آموزش‌های مرتبط با آنها،
 - تمرین، تکرار، رزمایش و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی در چارچوب نظام در سطوح عملیاتی مختلف،
- ۳) وزارت جهاد کشاورزی موظف به اجرای اقدامات در ۲ محور زیر است؛

الف - زیرساخت‌های پدافند زیستی در بخش دامی و نباتی، نهاده‌ها و غذا

- سازماندهی و بازمهندسی مرکز کنترل، مدیریت و پیشگیری بیماری‌های دامی و نظام دیده‌بانی و پاسخ سریع در برابر تهدیدات زیستی دامی و نباتی،
- سازماندهی و ارتقاء مرکز رصد پایش هشدار تهدیدات زیستی (دام، آبزیان، طیور، حشرات) و در ارتباط و تعامل با مرکز فرماندهی و کنترل سازمان،
- سازماندهی و شبکه‌سازی آزمایشگاه‌های تشخیص تهدیدات زیستی دامی متناسب با سطح تهدیدات و ارتقاء ظرفیت‌های موجود،
- بازمهندسی نظام تحقیق، طراحی، تولید، توزیع و ذخیره واکسن دامی متناسب با تهدیدات این حوزه،
- ساماندهی و کنترل آمادگی ذخایر مناسب دارو، واکسن، متناسب با شرایط عملیاتی،
- تدوین برنامه ملی محدودسازی و قرنطینه بهداشتی دامی با پیش‌بینی زیرساخت‌ها و فضاهای لازم و برنامه عملیاتی،
- ارتقاء ظرفیت‌های مرزبانی زیستی دامی و نباتی و اقدامات تشخیصی کنترلی بهداشتی در مرزهای کشور،
- ارتقاء ظرفیت‌های کشور در راستای تقویت ایمنی و امنیت غذا و تغذیه،

ب - ارتقاء عملیاتی و واکنش به تهدیدات زیستی

- طراحی و تدوین طرح‌های عملیاتی پاسخ پدافند زیستی دستگاه ذریع در چارچوب نظام عملیاتی،
 - آموزش مدیران و مسئولین پاسخ در طرح عملیاتی و استمرار آن با اجرای رزمایش‌های دوره‌ای،
 - تامین تجهیزات موردنیاز عملیات و واکنش به تهدیدات زیستی و آموزش‌های مرتبط با آنها،
 - تمرین، تکرار، رزمایش و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی در چارچوب نظام در سطوح عملیاتی مختلف،
- (۴) جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران موظف است:

الف - نسبت به سازماندهی، آموزش، تجهیز، مهارت‌افزایی، تمرین و رزمایش تخصصی نیروهای داوطلب و بسیج منابع انسانی ماهر پدافند زیستی در قالب نیروهای احتیاط و ذخیره عملیاتی پدافند زیستی برای کمک به مقابله و پاسخ به مخاطرات و تهدیدات زیستی اقدام کند.

ب - نسبت به تامین ذخایر راهبردی، ملی و منطقه‌ای تجهیزات و اقلام امدادی پدافند زیستی برابر سیاست‌های قرارگاه پدافند زیستی اقدام کند.

ج - نسبت به سازماندهی زیرساخت‌ها و برنامه عملیاتی و اقدامات پیشگیرانه بهداشتی و امدادی در برابر تهدیدات زیستی و همه‌گیری‌های ملی اقدام کند.

د - نسبت به توسعه دیپلماسی پدافند زیستی در تعامل با صلیب سرخ جهانی و سازماندهی کمک‌کشورهای خارجی با بهره‌گیری حداکثری از ارتباطات بین‌المللی در برابر تهدیدات زیستی و جذب کمک‌های بین‌المللی اقدام کند.

ه - نسبت به تدوین برنامه ملی سازماندهی و جابجایی و اسکان اضطراری مردم در طرح‌های پدافند زیستی با پیش‌بینی و ایجاد زیرساخت‌های لازم و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی اقدام کند.

(۵) وزارت راه و شهرسازی موظف است:

الف - از طریق سازمان هواشناسی نسبت به سازماندهی شبکه رصد پایش و تشخیص تحولات هواشناسی و اقلیمی مبتنی بر قابلیت جابجایی تهدیدات زیستی اقدام و اطلاعات موردنیاز سازمان را تامین کند.

ب - اقدامات لازم در مورد پیاده‌سازی نظام عملیاتی مرزبانی زیستی در پایانه‌های مرزی کشور با مشارکت دستگاه‌های ذریع انجام دهد.

ج - از طریق سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نسبت به پیش‌بینی زیرساخت‌های لازم و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی در حوزه اجرایی‌سازی برنامه‌های محدودسازی و قرنطینه بهداشتی و کنترل هوشمند تردها برابر مصوبات قرارگاه پدافند زیستی اقدام کند.

د - نسبت به آمن‌سازی راه‌های مواصلاتی به مراکز جمعیتی و محل وقوع تهدیدات زیستی و تسهیل انتقال خدمات و امکانات در مدیریت مخاطرات زیستی اقدام کند.

(۶) سازمان بسیج مستضعفین موظف است:

الف - نسبت به سازماندهی گردان‌های پدافند زیستی، واحدهای امدادی کمک به مردم، سازماندهی کمک‌های مردمی و امدادی و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی اقدام بسیجی و جهادی در چارچوب این نظام اقدام کند.

ب - نسبت به تدوین و بروز رسانی و آموزش و ارتقاء آمادگی واحدهای شرکت‌کننده در طرح ملی سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی اقدام کند.

(۷) سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است:

الف - نسبت به سازماندهی نظام دیده‌بانی و پاسخ سریع به تهدیدات زیستی حیات وحش و منابع طبیعی و ارتقاء مرکز عملیاتی مقابله با تهدیدات زیستی و تبادل اطلاعات با سازمان EOC اقدام کند.

ب - با پیش‌بینی زیرساخت‌ها و فضاهای لازم نسبت به تدوین و اجرای برنامه محدودسازی و قرنطینه بهداشتی و تمرین، تکرار، رزمایش و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی متناسب با سناریوهای مختلف تهدیدات اقدام کند.

ج - نسبت به تامین تجهیزات موردنیاز عملیات و واکنش به تهدیدات زیستی و آموزش‌های مرتبط با آنها و آموزش مدیران و مسئولین پاسخ در طرح عملیاتی و استمرار آن اقدام کند.

(۸) وزارت نیرو موظف است:

الف - نسبت به ارتقاء نظام دیده‌بانی، سازماندهی و ارتقاء شبکه آزمایشگاه‌های تشخیص آلودگی و تهدیدات حوزه آب و پاسخ سریع به تهدیدات زیستی حوزه آب و فاضلاب اقدام کند.

ب - نسبت به پیش‌بینی تامین آب شرب و سالم مراکز جمعیتی و تجهیزات موردنیاز عملیات واکنش به تهدیدات زیستی متناسب با سناریوهای مختلف تهدیدات اقدام کند.

ج - نسبت به ارتقاء مراکز عملیاتی مقابله با تهدیدات زیستی - EOC و آمادگی‌های عملیاتی در سطوح مختلف عملیاتی متناسب با انواع سناریوهای تهدید و تمرین، تکرار و رزمایش آن اقدام کند.

(۹) وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح نسبت به پشتیبانی تخصصی از مأموریت‌های عملیاتی پدافند زیستی از طریق:

ارتقاء آمادگی همه‌جانبه واحدهای عمل‌کلی احتیاط راهبردی و تولید تجهیزات تخصصی پدافند زیستی (بومی و غیربومی) و انجام آموزش‌های تخصصی و پژوهش‌های علمی، تحقیقاتی و آزمایشگاهی در سطوح مختلف اقدام کند.

(۱۰) ارتش جمهوری اسلامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ضمن تقویت و ارتقاء زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های عملیاتی لازم در نظام عملیاتی پدافند زیستی، ارتقاء آمادگی‌های خود را برای کمک به دولت در چارچوب دستورالعمل ابلاغی ستادکل نیروهای مسلح ایجاد و اقدام می‌کند.

(۱۱) نیروی انتظامی ج.ا.ا موظف است ضمن توسعه زیرساخت‌های ذی‌ربط و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی نسبت به اجرای نظام قرنطینه در عملیات پدافند زیستی با تحدید موثر، به‌موقع و سریع مناطق آلوده در رخدادهای زیستی و تامین نظم و امنیت مناطق آلوده و حوزه‌های قرنطینه برابر سیاست‌های قرارگاه پدافند زیستی کشور می‌باشد.

(۱۲) سازمان صداوسیما ج.ا.ا موظف است با هدف ارتقاء بهداشت عمومی و تغییر و اصلاح سبک زندگی بهداشتی مردم با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت میراث فرهنگی و گردشگری نسبت به تدوین و پیاده‌سازی نظام آموزش بهداشت اقدام نموده و در زمان وقوع تهدیدات زیستی با اطلاع‌رسانی، آگاهی‌بخشی و آرامش‌بخشی به‌موقع و مناسب، اعتمادسازی عمومی را حفظ کند.

(۱۳) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است نسبت به آماده‌سازی زیرساخت‌ها و توسعه قابلیت‌های عملیاتی ردیابی بیماری و غربالگری بیماران، محدودسازی و قرنطینه هوشمند و مدیریت هوشمند تردها و تبادلات براساس قابلیت‌های فضای سایبری با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی اقدام کند.

(۱۴) وزارت امور خارجه با همکاری معاونت حقوقی ریاست جمهوری و قوه قضاییه موظف به صیانت از منافع و سرمایه‌های کشور با طرح دعاوی قانونی علیه متجاوزان زیستی به کشور در مجامع بین‌المللی و دفاع حقوقی از منافع ملی در برابر تهاجمات زیستی دشمن می‌باشد.

(۱۵) وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه موظفند ضمن تقویت سامانه اطلاعاتی رصد و پایش و تشخیص و هشدار تهدیدات زیستی نسبت به تعیین منشأ تهدیدات زیستی، عمدی و یا غیرعمدی بودن آنها و سایر زمینه‌های اطلاعاتی موردنیاز اقدام و با سازمان همکاری کنند.

(۱۶) وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف به حفظ پایداری زنجیره لجستیک، تامین کالای اساسی پدافند زیستی و ایجاد ذخائر مطمئن و آماده بوده و نسبت به حمایت و پشتیبانی از صنایع بومی پدافند زیستی و حوزه‌های مرتبط با آن اقدام کند.

۱۷) وزارتخانه‌های بهداشت و درمان، جهاد کشاورزی، علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان حفاظت محیط زیست، جهاد دانشگاهی و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری موظفند در راستای پیاده‌سازی نظام مدیریت و ذخیره‌سازی اطلاعات زیستی، برنامه جامع و مشترک ایجاد و سازماندهی بانک ذخایر اطلاعات زیستی شامل اطلاعات: ۱- سامانه واکسن ۲- تولید و تامین واکسن ۳- ارتقاء آزمایشگاهی ۴- ساماندهی مرکز دیده‌بانی زیستی و سایر (میکروارگانیزم‌ها، حشرات و ناقلین) را با رعایت اصول پدافندی تهیه و به سازمان ارائه کنند.

۱۸) کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند:

الف - متناسب با سناریوهای مختلف تهدیدات زیستی نسبت به توسعه زیرساخت‌های لازم و ارتقاء آمادگی‌ها در تمام ابعاد ماموریتی خود اقدام نموده (طرح خودحفاظتی) و راهبردهای این نظام عملیاتی را اجرایی کنند.

ب - نسبت به آموزش و توجیه مدیران، کارشناسان و کارکنان زیرمجموعه در خصوص وظایف خود در نظام عملیاتی پدافند زیستی اقدام کنند.

ج - برنامه‌ریزی ملی و استانی، تدوین ضوابط و مقررات فنی، دستورالعمل‌ها و آئین‌نامه‌های موردنیاز در اجرای راهبردهای نظام عملیاتی پدافند زیستی را پیش‌بینی و پیاده‌سازی کنند.

د - ضمن رعایت مصوبات قرارگاه پدافند زیستی در صورت نیاز، امکانات و تجهیزات خود را در اختیار تیم‌های عملیاتی پدافند زیستی قرار دهند.

۱۹) دستگاه‌های اجرایی دارای زیرساخت‌های حیاتی و حساس، وفق نظام آمادگی و رزمایش دستگاه‌های اجرایی - مصوبه شماره ۲۰۸۸ کمیته دائمی - موظف به اجرای رزمایش‌های پدافند زیستی بصورت دوره‌ای می‌باشند و نیز مکلفند گزارش هر نوع تهدید و یا حادثه زیستی خود را به سازمان اعلام کنند.

۲۰) در شرایط اضطراری و در پاسخ به تهدیدات و مخاطرات زیستی چنانچه خدمات و امکانات دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی به تنهایی کافی نبوده و یا ارائه آنها زمان‌بر باشد به نحوی که احتمال وقوع خسارات جانی و مالی و گسترش آن وجود داشته باشد بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی موظف به ارائه خدمات و امکانات موجود خواهند بود؛ هزینه خدمات و امکانات ارائه شده توسط این مراکز، طبق تعرفه‌های قانونی و در صورت عدم وجود براساس عرف از سوی دستگاه سفارش دهنده پرداخت می‌شود.

ماده ۱۴- اعتبارات موردنیاز اجرای این نظام عملیاتی از محل اعتبارات مربوط به پدافند غیرعامل در قوانین بودجه سالانه کشور و در شرایط وقوع تهدیدات زیستی از محل اعتبارات پیش‌بینی شده در بند (م) ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) تامین می‌شود.

ماده ۱۵- دستگاه‌های اجرایی موظفند هرگونه قصور و کوتاهی در اجرای این نظامنامه در زیرساخت‌ها و مراکز حیاتی و حساس و مهم را به قرارگاه پدافند زیستی گزارش کنند.

ماده ۱۶- قرارگاه پدافند زیستی با مستنکفین از این نظامنامه بنابر تخلف صورت گرفته و براساس شیوه‌نامه‌ای که توسط قرارگاه تنظیم و ابلاغ می‌گردد برخورد انضباطی کرده و در صورت نیاز از طریق قوه قضائیه اقدام می‌کند.

ماده ۱۷- سازمان بر حسن اجرای این نظامنامه نظارت و اجرای آن را سالانه به کمیته‌ی دائمی گزارش کند.

ماده ۱۸- این تصویب‌نامه در هجده ماده و هشتاد و هشت بند و چهار تبصره در پنجاه و ششمین جلسه کمیته‌ی دائمی به تاریخ بیستم مهرماه سال یک هزار و چهارصد هجری شمسی به تصویب رسید.

نظام عملیاتی پدافند زیستی کشور مشتمل بر هجده ماده و هشتاد و هشت بند و چهار تبصره که در تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۰ در پنجاه و ششمین جلسه کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور به تصویب رسید، به استناد تبصره یک ماده‌نه اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مدظله العالی) جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور

سرلشکر پاسدار محمد باقری